

REGIONALE ENERGIE STRATEGIE DRENTHE

(RES DRENTHE)

We staan aan de vooravond van een grote opgave. Eén die geschiedenis zal schrijven en die een enorme impact zal hebben op de generaties die komen. Een enorm bijzondere opgave ook. Aangezien we nu nog niet goed kunnen inschatten hoe alles zal gaan lopen en waar we uitkomen. We gaan er samen mee aan de slag!

Regionale Energie Strategie (RES)

Nederland wordt opgedeeld in ca. 30 energieregio's. Komend jaar beschrijven zij allemaal wat zij aan energie duurzaam kunnen produceren en besparen en welke infrastructuur daarvoor nodig is. Als het totaal van de regio-plannen niet voldoende is om de totale doelstelling aan CO2-vermindering te dekken, dan zoeken we samen naar een oplossing..

EEN GIGANTISCHE OPGAVE

Nederland moet de CO2-uitstoot voor 2030 met 49% verminderen. Daarnaast is besloten dat we stoppen met het gebruik van Gronings gas. Dit is een enorme opgave. Hoe Drenthe hieraan invulling geeft is in úw bestuursperiode aan de orde.

Wat kan Drenthe bijdragen aan het landelijke doel? Medio 2019 leggen we (de Drentse gemeenten, de waterschappen en de provincie) een plan op tafel hoe we dit gezamenlijk gaan aanpakken. Dit plan is de Regionale Energiestrategie (RES). Daarna wordt de RES uitgevoerd. Denk aan onder andere de borging in ruimtelijke plannen en warmteplannen op wijkniveau. Hiermee krijgen ontwikkelaars de benodigde kaders.

Eigen regie in Drenthe

Het is niet meer de vraag 'Willen we dit?' Het gaat er om hóe we dit gaan aanpakken. Drenthe neemt hierin graag de regie in eigen hand. Voortvarend, vol moed en bovenal gezamenlijk. Iedereen die wil, moet de kans krijgen mee te praten. Het wordt een coproductie van bewoners, bedrijfsleven, lokaal en regionaal bestuur en we stemmen af met onze burens.. Door een reëel en goed doordacht voorstel aan het Rijk te doen, bepalen we zoveel mogelijk zélf hoe en met wie we het doel gaan halen. Ook een eventuele extra taakstelling willen we onder eigen regie oppakken.

EEN ANDER DRENTHÉ

De uitvoering van de RES heeft hoe dan ook een groot effect op alle Drenten. We gaan op een andere manier leven en moeten oude gewoontes loslaten. Dat vraagt om een heel andere manier van denken en biedt naast veranderingen ook kansen. De veranderingen zien we straks terug in het landschap, de bebouwing, onze economie, het onderwijs en onze manier van wonen.

Pakken we de overgang zorgvuldig, realistisch en gezamenlijk aan, dan resulteert de energietransitie in een sterk gemeenschapsgevoel en Drentse trots over het bereikte resultaat.

UW MOED EN DAADKRACHT

Veranderingen wekken bijna altijd weerstand op. Om alle inwoners mee te krijgen is veel inzet van tijd, menskracht en middelen nodig. Maar vooral veel moed, ook van u! De transitie gaat niet zonder slag of stoot. De intensieve samenwerking en het onderhandelingsproces vergen het komend jaar veel van u en uw organisatie. Stevige toewijding en echte daadkracht van u als regionaal bestuurder zijn onmisbaar.

Sámen de schouders eronder

De RES raakt werkelijk iedereen in Drenthe. Dat maakt het ook noodzakelijk dat iedereen die dat wil, er direct of indirect over mee kan praten. Maar dat

MOED
EN
DAAD-
KRACHT
IS
NODIG

RUIMTE VOOR LOKALE INITIATIEVEN

Drenthe is goed in gezamenlijkheid en het opzetten van coöperaties. Anno 2018 bestaat al een aantal aansprekende voorbeelden van energiebesparing en coöperatieve lokale energieopwekking. Eén ervan is de Energiecoöperatie Noordseveld (www.noordseveld.nl) uit de gemeente Noordenveld.

Richard Ton, voorzitter: 'In de 7 jaar die we bestaan hebben wij veel kennis en ervaring vergaard over het energie-zuinig maken van woningen en over het opwekken van eigen energie.'

Onze coöperatie steunt op drie pijlers: adviseren, besparen en opwekken. We maken inwoners van ons gebied bewust van de mogelijkheden om regionale energie op te wekken en informeren over besparing. Ook adviseren we de gemeente bij het energieneutraal maken van wijken. Ambtenaren moeten nog

wel wennen aan samenwerking met participerende burgers in plaats van goed betaalde commerciële bedrijven. Zonder winstbehoefte werkt onze stichting echter veel voordeliger en onze vrijwilligers hebben degelijke kennis en ervaring. Daarnaast kennen zij de omgeving goed. Energieproductie moet lokaal en duurzaam worden en dat moet op korte termijn. Het is belangrijk de winst van energiegebruik hier te houden, dus niet met energiebedrijven uit het buitenland in zee te gaan. We verdienen met het aanleveren van klanten aan het coöperatieve energiebedrijf 'VanOns' en door contributie. De stichting investeert haar verdiensten weer in de omgeving. Hiervan hebben we afgelopen jaar bijvoorbeeld bijgedragen aan de verduurzaming en renovatie van een dorps huis en dragen we bij aan het verduurzamen van wijken.'

niet alleen. De RES vraagt om een andere manier van samenwerken. Er is breed overleg nodig tussen overheden onderling. De mogelijkheden en beperkingen verschillen per gemeente en waterschap en iedere wijk zal vragen om een eigen aanpak. Gemeenten moeten faciliteiten en infrastructuur delen. Daarom zien we de provincie als één gebied zonder harde gemeentegrenzen.

DE RES VRAAGT OM EEN ANDERE MANIER VAN SAMENWERKEN

Gemeenschappelijk doel

Tegelijkertijd is ook overleg tussen overheden, bedrijfsleven, woningcorporaties, netbeheerders, maatschappelijke organisaties en samenleving heel belangrijk. We moeten bij het maken van RES de Drentse samenleving betrekken. Hoe willen we met elkaar dat onze omgeving eruit ziet? Wat vinden de Drenten belangrijk? Hoe willen we voldoen aan de CO2-reductie en waar? Hierover overleggen we op basis van gelijkheid, met het gemeenschappelijk doel voor ogen en met ruimte voor lokale eigenheid en (kleinschalige) initiatieven.

HOE PAKKEN WE HET AAN?

Voor een breed geaccepteerde RES is het cruciaal dat iedere betrokken organisatie ruim tijd, menskracht en middelen vrijmaakt en open het overleg ingaat. Medewerkers van de provincie, de gemeenten en de waterschappen vormen gezamenlijk de werkorganisatie. Het bestuurlijke proces wordt gevormd door lokale bestuurders, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. Een onafhankelijke procesregisseur stuurt deze samenwerking zowel ambtelijk als bestuurlijk aan en is straks verantwoordelijk voor het betrekken van de Drentse samenleving. Alle deelnemers worden bij de start op hetzelfde kennisniveau gebracht door een aantal masterclasses over de huidige stand van zaken en uitleg over de urgentie, de omvang en ook de complexiteit van de opgave.

Sectortafels

Inwoners en bedrijfsleven zijn zoals gezegd belangrijke deelnemers aan de totstandkoming van de RES. Om hen effectief en kundig aan bod te laten komen, kunnen er per sector overlegtafels worden ingericht. Hier overleggen bestuurders en sectoren open en deskundig met elkaar over mogelijkheden en wensen. Er is altijd ruimte om Drentse initiatiefnemers aan te laten haken.

KANSEN Schets van 2030

In 2030 is de CO2-uitstoot met 49% gedaald. Geavanceerde energieopwekking en nieuwe besparende technologieën voor in huis, vervoer en bedrijfsgebouwen hebben daardoor een grote vlucht genomen. Onderwijs en bedrijfsleven richten zich op het ontwikkelen, adviseren en vermarkten van deze nieuwe technologieën. Het installatiewezen heeft nog steeds veel baat bij de energietransitie. Bebouwing is aangepast zodat het beter omgaat met energie, het wooncomfort is sterk verbeterd. Nieuwe energieopwekking is zichtbaar in het landschap maar stoort niet.

ENERGIENEUTRAAL WONEN IN ASSEN

Energieneutraal wonen: Met de RES zorgen we ervoor dat dat over vele jaren doodgewoon is. Ook daarvan zijn al voorbeelden. Zoals de flat 'Ellen' in Assen. Dit gebouw was sterk toe aan onderhoud en is in 2018 door goede isolatie en eigen energieopwekking gerenoveerd tot appartementencomplex met 'nul op de meter'. Gerald Schuring is voorzitter van de Vereniging van Eigenaren: 'Er is een soort 'isolatieschil' om de hele flat heen gekomen. Alle ramen zijn voorzien van driedubbel isolatieglas en de appartementen zijn voorzien van de juiste elektrische voorzieningen voor elektrisch koken. Er is een warmte terugwininstallatie geïnstalleerd en zonnepanelen op het dak zorgen ervoor dat we met elkaar onze eigen energie opwekken en aan het net kunnen terugleveren. De gemeente staat garant voor de lening die we als VvE hiervoor hebben afgesloten en de lening is overdraagbaar bij verkoop. De gemeente heeft de aanpassing geïnitieerd en experts hebben samen met onze VvE het technische en financiële plaatje opgesteld. Onze flat is qua verwarming nu gasloos en wie wil kan elektrisch koken.'

INVESTEREN IN ENERGIE-INFRASTRUCTUUR

Een groot deel van de gas- en elektriciteitsleidingen in Drenthe wordt beheerd door Enexis. Het bedrijf speelt daardoor een grote rol in de energietransitie. Henk Schimmel, adviseur omgevingsmanagement bij Enexis, legt uit wat voor hen belangrijk is: 'We zijn er op gericht ons energienet gereed te maken voor de energietransitie. Om dat goed te doen, moeten wij op de hoogte zijn van de wensen en plannen en mee kunnen praten over de mogelijkheden. We willen de energietransitie goed realiseren tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten. Daarvoor zetten we onze informatie, kennis en ervaring in. Het elektriciteitsnet is ingericht op een bepaald vermogen dat de afgelopen decennia ruim voldoende was maar met de transitie moet worden bijgesteld naar boven. Als we gas afschaffen, zal wellicht een groot deel van die energie worden opgevangen door elektriciteit. Dat betekent zwaardere leidingen en wellicht een ander onderhouds- of vervangingsplan voor de huidige gasnetten die straks komen te vervallen. Ook nu merken we al dat veel energie terug wordt geleverd aan het net en is er door elektrische auto's meer vraag naar capaciteit op andere momenten dan voorheen.'

GLOBALAAL TIJDSPLAN

Najaar 2018

- Inrichten en opstarten van de samenwerkingsorganisatie.
- Opstellen van een intentieverklaring namens alle Drentse overheden.
- Inventarisatie en analyse van de huidige situatie en toekomstige kansen.
Denk aan energieverbruik, besparingsmogelijkheden en potentieel voor de productie van hernieuwbare energie.

Januari 2019

- Ondertekening van het landelijke klimaatakkoord.
- Vaststelling van een startnotitie met schets van het tijdspad tot 2021 door raden, staten en algemeen besturen.

Januari - juni 2019

- Toewerken naar een Drents voorstel dat voor 1 juli 2019 naar het Rijk gecommuniceerd kan worden.